

Huviringi ainekava: "RAHATARKUS JA TEHNOLOOGIA"

Sihtgrupp: 13–16-aastased tehnoloogiahuvilised noored

Kestus: 35 akadeemilist tundi (1 tund nädalas või 2 järjestikust tundi)

Õppevorm: praktilised ülesanded, digivahendid, simulatsioonid, grupitööd

Ainekava ühendab tehnoloogia ja rahatarkuse, aidates noortel arendada praktilisi oskusi digiajastu finantsmaailmas.

ÕPIVÄLJUNDID:

Kursuse lõpuks õpilane:

- ✓ mõistab raha ja digitaalse finantsmaailma toimimist,
 - ✓ oskab kasutada tehnoloogiat rahatarkuse arendamiseks,
 - ✓ teab, kuidas digitaalsed maksevahendid ja investeerimine toimivad,
 - ✓ oskab eelarvestada, säästa ja teha teadlikke tarbimisotsuseid,
 - ✓ mõistab riske, mis kaasnevad digitaalsete rahatehingute ja investeringutega.
-

TUNNIPLAAN

I. Raha ja tehnoloogia alused (6 tundi)

1. **Mis on raha ja kuidas see on arenenud?**
 - Raha ajalugu ja digiraha teke
 - Paberraha, deebetkaardid, mobiilimaksud ja krüptovaluutad
2. **Sissetulekud ja töö tulevik tehnoloogiamaailmas**
 - Kuidas tehnoloogia muudab töötamist ja sissetuleku teenimist?
 - Tehisintellekt ja robotid – kas nad võtavad meilt töö ära?
3. **Tark tarbimine ja ostukäitumine**
 - Kuidas e-poed ja digireklaamid mõjutavad ostuotsuseid?
 - Arutelu: „Kas kõik reklaamitav on väärt ostmist?“
4. **Kuidas tehnoloogia aitab rahatarkust arendada?**
 - Finantsäpid, nutikad eelarvestamise tööriistad ja online-investeeringusplatvormid
5. **Digitaalne raha ja plokiahela tehnoloogia**
 - Kuidas toimivad krüptovaluutad, NFT-d ja plokiahel?
 - Millised on nende võimalused ja ohud?
6. **Digirahaga seotud ohud ja küberkuritegevus**
 - Kuidas petturid varastavad andmeid ja raha?
 - Praktiline harjutus: „Kas suudaksid tuvastada kelmuse?“

II. Eelarvestamine ja digitaalsed maksed (6 tundi)

7. **Eelarvestamise põhitõed – digitaalne eelarve**
 - Kuidas hallata oma kulusid ja sissetulekuid digilahendustega?
 - Isiklik eelarve Google Sheetsi või spetsiaalse äpiga.
8. **Säästmise tehnoloogilised võimalused**
 - Automatiseeritud säästmine – kuidas see töötab?
 - „Kas raha paneb raha teenima?“ – arutelu
9. **Nutika kulutamise tööriistad ja harjumused**
 - Hinnavõrdlusveebid, allahindluste jälgimine ja ostuplaneerimise äpid.
10. **Mikroinvesteeringud ja kasvukontod**
 - Kuidas väikeste summadega investeerida?
11. **Võlad ja krediit digiajastul**
 - Krediitkaardid, laenu ja kiirlaenu – mis on riskid?
 - Simulatsioon: „Kas võtta laenu või mitte?“
12. **Finantsteemalised mängud**
 - Tunnis mängime nt <https://www.cashygame.com/> mängu.

III. Investeeringud ja tuleviku finantsoskused (8 tundi)

13. **Kuidas investeerida väikese eelarvega?**
 - Aktsiad, ETF-id, indeksfondid – mida need tähendavad?
 - Praktiline ülesanne: koostame investimisportfelli.
14. **Krüptovaluutad ja investeerimise riskid**
 - Miks krüpto hinnad kõiguvad?
 - Kuidas turvaliselt krüptosse investeerida?
15. **Robo-nõustajad ja tehisintellekt investeerimises**
 - Kas AI saab olla parem investor kui inimene?
16. **Ettevõtlus ja start-up'id – kuidas noored saavad alustada?**
 - Kuidas tehnoloogia aitab äri alustada?
 - Õpilaste äriideede väljatöötamine.
17. **Passiivne sissetulek digimaailmas**
 - Kuidas tehnoloogia võimaldab passiivset tulu (blogid, YouTube)?
18. **Minu esimene investeerimisotsus – simulatsioon**
 - Virtuaalne investeerimismäng.
19. **Rahaga seotud psühholoogia**
 - Kuidas emotsioonid mõjutavad rahaga seotud otsuseid?
20. **Arutelu: „Kas tehnoloogia teeb meid rikkamaks või vaesemaks?“**

IV. Tuleviku finantsmaailm ja digioskused (8 tundi)

21. **Tuleviku pangandus ja digitaalsed maksed**

- Kuidas pangad arenevad?
 - Kas sularaha kaob?
 - 22. Kas raha tulevik on krüptos?**
 - Millised uued tehnoloogiad võivad muuta raha olemust?
 - 23. Töö tulevik ja kuidas tehnoloogia raha teenimise viise muudab?**
 - Kuidas AI ja automatiseerimine mõjutavad tööd?
 - 24. Kas tehnoloogia aitab või takistab rahatarkust?**
 - Positiivsed ja negatiivsed mõjud.
 - 25. Digitaalne minimalism ja tark tarbimine**
 - Kuidas vältida reklaamide ja sotsiaalmeedia mõju rahakäitumisele?
 - 26. Kuidas küberkuritegevus võib sind rahaliselt mõjutada?**
 - Isikuandmete kaitse ja finantskuritegude vältimine.
 - 27. Virtuaalne rahatarkuse hackathon**
 - Meeskonnad loovad finantsteemalise tehnoloogialahenduse idee.
 - 28. Tuleviku tehnoloogiad ja rahatarkus**
 - Kas AI võib hakata inimeste raha haldama?
-

V. Kokkuvõte ja praktiline projekt (7 tundi)

- 29-30. Õpilaste rahatarkuse projektide esitlused
 - 31. Tuleviku töötoad: rahatarkuse eksperdiga kohtumine
 - 32. Virtuaalne investeerimismäng ja rahatarkuse viktoriin
 - 33. Parimate praktikate jagamine – mida õppisime?
 - 34-35. Lõpuprojekt ja kursuse kokkuvõte
-

METOODIKA JA ÕPPEMEETODID

- ✓ Simulatsioonid ja mängud
 - ✓ Digilahenduste kasutamine
 - ✓ Õpilaste individuaalsed ja meeskonnaprojektid
 - ✓ Eksperdid ja praktilised töötoad
-

HINDAMINE

- ✓ Aktiivne osalemine ja praktiliste ülesannete täitmine
 - ✓ Individuaalne rahatarkuse projekt
 - ✓ Lõpuprojekt: innovaatiline rahatarkuse lahendus
-